

REDACȚIA
Arad, strada Anlich Nr. 1

ABONAMENTUL
în Austro-Ungaria:
un an 20 cor. pe 1/4
10 cor.; pe 1/4 de an
cor.; pe 1 lună 2 cor.
în România pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisele nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Anlich Nr. 1

INSERȚIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înapoi în Arad.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

O MARE PRIMEJDIE.

Unde se incuibă Ovreii, pentru celelalte neamuri e gata primejdia. Ce mină au făcut din Ungaria, nu mai uieci o nevoie să stăruim. Cele reșitate de consilierul ministerial Egăn sunt destul de recente și elocvente. Mai ales elocvente!

De astădată nu de primejdia din țeara-Ungurească voim să vorbim, ci de cea semnalată în România. Am urmărit, în timpul din urmă, cu deosebită luare aminte nu numai buletinele statistice, ce se publică în „Monitor”, despre sporirea îngrijitoare a Ovreilor și descreșterea populației autochtone, dar și cele ce „România Jună”, „Apărarea Națională” și „Anti-Semita” ne aduc zilnic despre mișelăria seamănă a perclunaților pripășiți ai regatului român.

Jasii, falnica reședință de odinioară a lui Ștefan-cel-mare, a ajuns să arde jidovesc: majoritatea locuitorilor dintr'insul sunt Jidani.

Sunt atât de puternici acolo, stăpânesc nu numai comerțul și industria, dar unii dintre ei au ajuns la funcții înalte de stat: medici, avocați, profesori etc. Chiar zilele trecute se făcuse șgomot în giurul unui profesor Ovreiu, numit de curând mare, deși s'a botezat, continuă a-și căuta onorurile și slujbele ce-i deșeră, încă mai de mult, coreliionarii sei.

Tot așa și în alte orașe din Moldova, ca mai ales p' aici s'au întărit, fiind Galiția și Rusia în apropiere. Pretutindeni ei se sporesc și amenință existența Românismului.

S'au incuibat chiar la sate, așa după-cum cetim în „Apărarea Națională”, senatorul M. Alexandrescu a simțit îndemnat să anunțe o interpelare guvernului, cerându-i să ia măsuri severe contra așezării la sate a Ovreilor, lucru oprit altfel de legile României. Sunt expuse în-osebi părțile de la Nord ale Moldovei, unde au devenit și agresivi, și că mai alaltăieri Curtea cu țara din Jasi a osândit la ani de închisoare pe câțiva Ovrei, cari cu sălăgi unor demonstrațiuni, omorâți, în Jasi, pe un Român și râniseră și pe alții.

Că ce sunt de altfel în stare să facă Ovreii, arată cazul Hallier, întreprinzătorul, care tocmai acum se vede cu statul român.

Advocatul acestuia, Poincaré, tot Ovreu, s'a purtat cu atâta obrăznicie în primele zile ale procesului, că a indignat pe toată lumea. A zis, în batjocură, că România este țeară imbecilă, a scăpat vorbe insinuante în adresa unor personaje politice în România, ear' despre inginerul român, cari au veghiat ca geșeftarul întreprinzător să nu facă înșelătorii la lucrările portului Constanța, de-ase-ment s'a pronunțat în chip nu se poate mai ofensator.

Eu oare mirare, că debaterile acestui proces se țin într'o casă pă- ză de miliție?! Ar fi trist numai

când s'ar tolera, fără protest, ofen- sele și pagubele ce banda de Ovrei aduce României.

Am arătat, nu odată, marea so- lidaritate ce există între Ovrei de pretu- tindenți. N'ai apucat, în bună formă, să ameninți pe unul, și strigă deja toți!

Astfel, abia a mers vestea că în România unui bărbat cu sentimente naționale mai pronunțate cer măsuri contra ticăloșilor ovreiești, și eat', foile ungurești, aproape toate în mână ovreiești, tipă în contra României, unde Ovrei ar fi atât de persecutați și brutalizați, încât de groază emigrază!

O minciună mai miserabilă chiar și Ovrei rar scriu.

Căci nu e vorba de emigrare, ci numai de Ovrei veniți acum de cu- rând din Rusia și Galiția, în număr așa de mare, că-i pornesc mai de- parte chiar coreliionarii lor, din cauza concurenței păgubitoare ce si- ar face.

Ziarele puse în solda Alianței Israelite Universale n'ar lucra însă în spiritul ovreiesc, dacă ar spune lucrurile cum sunt. Nu, ci ele exa- gerează și calomniază. Descriu „emi- grarea din România a Ovreilor” în culori atât de colosale, încât ai crede că acolo zilnic Ovrei sunt spânzu- rați de felinare ori jupuiți în pieata mare.

Ba împing îndrăsneala până acolo, că amenință. „Egyetértés” de er- scrie, că prin prigonirea (?) Ovrei- lor și, România va ajunge în halul Spaniei!

Știu bine cei din Alianță, că ase- menea comparațiuni nici nu pot să se facă fără a palmui adevărul. E vorba însă de a porni curent și ast- fel să intimideze guvernul României.

Ne place însă a crede, că odată deșteptată opinia publică asupra pri- mejdiei mari ce amenință Românis- mul, nu se va pute susține nici în regat vre-un guvern, care să se lase intimidat de Ovrei și să nu ia cele mai strașnice măsuri, fie chiar extra- ordinare, pentru a înlătura primejdia ovreismului.

Altmintreli ar ajunge și România în doaga Țerit-Ungurești: să fie la discreția Ovreiilor. Cine nu știe anume, că băncile — va să zică finanțele — în Ungaria sunt stăpânite de Ovrei?

Cine nu știe, că comerțul și in- dustria earăși în mâinile lor sunt? Cât despre presă, s'a dat dovadă re- centă chiar în afacerea Egan: presa întreagă tăbărise pe consilierul mi- nisterial, care desvelise blăstămările Ovreiilor, și el era cât p'aci să cadă jertfă Ovreiilor, dacă nu făcea amendă onorabilă...

Ear când odată au ajuns la atâta putere, e greu să te mai aperi de ei ori să le înfrângi puterea.

Eată, de pildă, în Ungaria, în- treaga aristocrație nescăpătată și cu mulți prelați, de când se tot că- nește ca prin desvoltarea și întărirea agrarismului să mai ciungărească ceva din forța și influența Ovreiilor, și to- tuși lucrurile merg greu de tot. Așa că toate guvernele sunt prizonierii

Ovreilor și Falk își permisese să dascălească până și pe decedatul archi- duce Albrecht...

De cu vreme și fără îndurare, Ovreiii trebuie pretutindeni puși la locul lor. Alfel forța lor crește tot mai mult și răul ce-l vor cășuna va fi mai omoritor ca pecinginea.

Inchiderea sesiunii a treia a Dietei ungare. În timpul petrecerii sale din urmă (de Sâmbătă seara până Luni dimineața) în Viena, ministrul-president Szell a raportat Majestății Sale Monarhului și despre afa- cerea privitoare la închiderea actualiei sesiuni a Dietei. Parlamentul actual maghiar și-a început activitatea la 23 Noemvre 1896. Mai lungi au fost cele două sesiuni: pri- ma a ținut anume până în 16 Ianuarie 1898, ear' a doua s'a terminat în 16 Maiu 1899. A treia sesiune, cea actuală, începând din 17 Maiu 1899, se va termina în săptămâna vi- toare după o durată, va să zică, de vr'o zece luni. Mai scurtă și decât aceasta va fi sesiu- nea a patra, care începe într'una din zilele săptămânii viitoare, după încheierea desbaterilor asupra bugetului, ear' a cincia poate nici nu va mai ajunge la rînd, din pricina, că în același timp se încheie și actualul pe- riod dietal, când vor ave să se facă alegeri noue.

Conferențele pentru cuotă. După sti- rile zărelor din Budapesta, terminul conferențelor pentru desbateriua cuotel s'a sta- torit, pentru zilele prime ale lunii Maiu a. c. Era vorba, ca comisiunile alese pentru des- batersa cuotel să-și înceapă lucrările înainte de Pasti; dela asta s'a abstas însă — spune „Pesti Hirlap” — din diferite motive. Atâta e sigur, că în comisiunea austriacă va trebui acum să se aleagă un nou membru în locul decedatului Dumba, ceea-ce în curând se va și face.

Taxele de cărușit la alegerile de de- putați. Privitor la regulamentul comitatelor pentru taxele cărușitului la alegerile de deputați dietali, ministrul unguresc de in- terne tocmai acum a trimis o circulară tu- turor municipiilor comitatense. În această circulară ministrul provoacă comitatele, ca, pe temelii principiilor designate în circu- lară și în consonanță cu raporturile locale, să pregătească noue regulamente privitoare la taxele de cărușit și acestea să le sub- stearnă ministrului pentru aprobare.

DIN ROMANIA

Intrunirea liberalilor.

Duminecă după amiază partidul na- țional-liberal a ținut o mare intrunire în sala Dacia (București). A presidat dl D. Sturdza, care a sosit dela Berlin Duminecă înainte de amiază, făcându-i-se o călduroasă primire.

La intrunire au vorbit d-nii C. Cernescu, M. Pherechidi, V. Morțun, D. Sturdza și G. D. Paladi. Lume imensă a aplaudat pe toți oratorii, cari au vorbit mai ales de afacerea Hallier. În aplause unanime s'a primit o moțiune, protestându-se împotriva guvernului care a instituit tribunalul de ar- bitri spre a judeca diferendul dintre statul român și întreprinzătorul Hallier.

Intruniri s'au mai ținut de liberali la Jasi, Craiova, Târgoviște, Buzău, Brăila, R. Sarat etc. etc., în toate reședințele de județ.

Din toate părțile s'au trimis telegrame de protestare M. Sale Regelui acoperite cu sute de subscrieri.

Un mare filantrop.

Sâmbătă, 11 Martie v., oarele 3 din zi, s'a stins din viață în București Tache Anastasiu.

Partidul național-liberal perde în- tr'insul pe unul din cei mai devotați mem- bri ai sei.

Om de bine, generos, iubitor al țării, care l'a văzut de mai multe ori milionar, Tache Anastasiu lasă ca moștenitoare uni- versală a averii sale Academia Română.

Luni, doamna Elena Tache Anastasiu, soția defunctului filantrop însoțită de d-nii Dimitrie Sturdza, Constantin G. Cocias și Dimitrie Roșu, fratele doamnei Anastasiu, s'au prezentat înaintea dlui Oscar Nicu- lescu, primul-președinte al tribunalului Ilfov, și au depus un plic sigilat, în care se află testamentul dlui Tache Anastasiu.

Deschisându-se plicul, s'a găsit un testament olograf, prin care defunctul in- stitue ca legatară universală pe Academia Română din București.

Academia este îndatorată:
1. Să întrețină pe moșia Călmățuiului o școală primară de băieți, ai cărei in- stitutori vor fi numiți de ministrul in- strucțiunii și vor fi plătiți la fel cu cei ai statului.

De preferință vor intra în această școală băieți de țărani de pe moștile defunc- tului.

2) În palatul dela Tîgănești, unde odi- noară logofatul Conachi scria versurile sale, se va înființa o școală de meșeri, agricultură sau comerț — după cum va crede mai nemerit Academia.

Elevii ce se vor distinge vor fi trimiși ca bursieri în străinătate.

Casa de Tecuci trece în propriețatea comunei; în această casă defunctul instala- lase deja o școală profesională de fete.

Averea defunctului se evaluează la 4 milioane.

Ca executor testamentar a fost de- semnat amicul său, dl C. Cocias, avocat în Brăila.

Dl Cocias își va îndeplini însărcina- rea fără să primească nimic în schimb.

Din Dietă.

— Ședința dela 27 l. c. —

Par'că tocmai fiindcă s'au lungit prin conclud până la orele 3 după amiază, ședințele camerei maghiare de-atunci încoace sunt mai scurte decât totdeauna până acum. În acea- stă ședință s'a început și s'a înche- iat desbateriua asupra bugetului finan- țelor, care abia o oară și jumătate a dat de lucru „părinților” patriei.

Referentul bugetului a fost de- putatul Lévy Lajos, care, de înche- iere, a pretins mai mare strictetă față cu institutele de bani și depuneri, căci numai astfel se vor pute cruta milioane pentru clasa de jos a po- porului, și a solicitat realizarea re- formei pentru dările directe.

După el a vorbit Kossuth Ferencz, criticând aspru alcătuirea bugetului. Cu date numeroase a cercat să arate, că bugetul finanțelor nu e real; el necontentit trebuie spriginit prin aco- periri secrete și prin noue aruncuri bugetare. A mai marit bugetul ace- sta, e peste putință, — zice oratorul; — căci în timp ce el se urcă din

an în an, averea țării scade necon-

tenit. În anul 1868 bugetul finanțelor era de 185 milioane, iar astăzi el se urcă la suma de 503 milioane. Guvernele—zice—cheltuesc din greu și urcă dările, dar de ameliorarea soții contribuabililor nu se îngrijesc, ba-i încearcă și-i forțează an de an cu feurite dări noi, iar poporul se mistue în miserie. Darea de consum, de pildă,—zice vorbitorul— în 1868 era de 12 milioane, iar azi se urcă la 158 milioane. Și cu toate că bugetul se urcă din an în an, banii tot nu se ajung. Pentru urcarea plății ofițerilor sunt bani, dar pentru a le fi funcționarilor, nu ajung—încheiat Kossuth.

Deputatul Smialovszky s'a pus în apărarea bugetului și ar dori o armonizare a industriei mari cu a celei mici.

Horánszky Nándor asemenea a agerat bugetul. Recunoaște și dînsul, că resursele de venit stagnază, dar — zice — *dacă* nu vom cheltui pe toate nimicurile, *dacă* o bună ordine ținem în îndeplinirea dorințelor noastre atît la urcarea, cît și la scăderea dărilor, — *atunci* nu vom pierde echilibrul. Astăzi cea mai ardentă trebuință avem — zice — de urcarea leii funcționarilor de stat și municipal; asta e o datorie morală, după ce odată leile ofițerilor sunt ameliorate.

După astea, încheiată fiind discuția generală, s'a expus vederile și planurile ministrului de finanțe Lukács László. În vorbirea sa ministrul s'a sperat față de Kossuth și a arătat necesitatea unui arunc bugetar, fiindcă la timpul său nu s'a știut cît de mare va fi cota. Lui Horánszky ministrului a răspuns, că urcarea plății ofițerilor nu se poate amena pentru multă vreme, dar aceasta nu se poate face deodată. În ce privește învinuirea cu forțarea dărilor, ministrul a observat, că această împregiurare nu poate să fie așa de îngrijitoare cînd toate comunele cer — oficiu de dare (?).

După vorbirea ministrului, bugetul finanțelor a fost primit neschimbat, în general și în special.

Alegerile pentru Sinod.

Eparchia Aradului.

În cercul Aradului majoritatea voturilor în toate comunele a întrunit o numai dl Romul Ciorogariu. Celelalte voturi s'au împărțit între dnii V. Pagubă, Dr. L. Ghebeleş și I. Moldovan. Nu se știe încă exact care dintre aceștia trei are voturi mai multe.

În cercul Radnei dnii I. Beleş și Sava Raicu, în cercul Chișineului dnii M. Velici și Dr. C. Ardelean, în cercul Boros-Ineului dnii G. Feier și V. Goldiș, în cercul Halmagiului dnii P. Truța și Dr. C. Groza nici n'au avut contra cui să lupte.

În cercul Șiriet alegerile vor fi Duminecă.

Luptă mare s'a dat în Buteni, de unde ni-se scrie: „Deși știe că n'are drept să fie ales, dl Dr. T. Popescu totuși a umblat pe aici, dimpreună cu venerabilul său părinte, pentru a cere voturi. S'au găsit pe ici pe colo preoți, cari s'au simțit îndemnați să-l asculte. Majoritatea, după cît s'a aflat, vor avea-o însă dnii Dr. G. Popa și N. Mladin”.

La Lipova s'a cutremurat greu pămîntul sub părintele protopop. Dl Dr. I. Suciu are o imensă majoritate. E aproape sigură și reușita dlui Aurel Micu, așa că dl prota rămâne pe jos cu candidații sei. Măcar că înscenat-a și de astădată scandale.

În Bircăș earași e aproape sigur că dl Dr. Marta a reușit.

La B. Comloș au reușit dnii Dr. N. Oprean și Aurel Petrovici, fără contra candidați.

Din alte părți n'avem încă știri pozitive.

Și din câte știm însă, e sigur un lucru: alegătorii s'au pronunțat cu majoritate uriașe împotriva vechiului sistem.

Din Austria.

Luni, în 26 l. c., s'au deschis Dietele provinciale austriace, într'un timp, cînd marele sfat împărătesc a început să pauzeze pentru timp nehotărît.

Dietea Boemiei s'a deschis în liniște și prima ei ședință a trecut fără incidente neplăcute. Într-un raport pus pe biroul Dietei se găsesc mai multe propuneri privitoare la chestia folosirii limbilor; ear

între interpelații se amintesc îndeosebi două: una în cauza lîfărîii de tunuri pentru Enghien, și alta privitoare la lipsa și scumpirea cărbunilor de peatră.

Dietea Moraviei a fost deschisă prin o vorbire a guvernorului Zierotin, întâiu în limba germană, apoi în cea cehă, declarând, că va lucra din toate puterile pentru binele provinciei și cu privire va promova tendințele pentru împăcarea naționalităților din țeară.

Dietea Șiriet a fost deschisă prin o lungă vorbire a contelui Atters, care a salutat cu bucurie pe contele guvernor Clary, fostul ministru president, care din nou apare în Dieta provinciei și a spus, că actuala sesiune cu greu va dura mai mult ca până în 15 Maiu.

Cu prilegiul deschiderii dietei Varahberg-ului, șeful provinciei a accentuat ca datorie a guvernului, să reguleze chestia limbilor, o chestie, care reclamă tot sprigiul Dietei

În legătură cu acestea din Praga se vestește, că într-o conferință de Duminecă Dr. Gregor a ținut o vorbire aprinsă, în care a atacat pe Cehit-țineri, cari din obstrucția pornită au scos proiectul de lege pentru recrut. void prin aceasta să aibă parte de grația guvernului. A mai atacat apoi îndeosebi pe fostul ministru de finanțe Dr. Kaizl, despre care a zis, că e sluga celui ce li dă mai mult.

În aceeași conferință s'a prezentat și o rezoluție, în care Dr. Gregor era povocat să iasă din clubul Cehilor-țineri. Aceasta însă nu s'a putut vota, din cauză că adunarea a fost disolvată.

O asemenea adunare mare s'a ținut și în Soaz, în care au vorbit deputații Schönerer-ianți: Iro și Kittel. A produs mare consternație îndeosebi vorbirea lui Iro, care a atacat Coroana în hip așa de violent, că adunarea a trebuit să se disolve imediat. S'au făcut și câteva arestări din partea poliției.

De lângă Timișoara.

Martie, 1900.

O scurtă reflecție la primul pasagiu din corespondența de sub titlul „Intrigi și calomnii”, publicată în Nr 48 al jurnatului dv. „Tribuna Poporului”, unde se zice: „Monitorul din Timișoara al d-lui magnat Dr. Iosif Gáll, impus și susținut din fondurile comunelor politice etc.”

La acestea vă rog, permiteți-mi a reflecți că treaba stă azi cu totul altminterlea decât cum dv. sunați informați. E drept, că acest „Monitor” era numai al d-lui magnat Dr. Iosif Gáll, azi însă, schimbându-se constelațiunile politice, s'au schimbat și oamenii la—față, căci între Gáll și Mocsonyi, și codița de Pavel, nu mai sunt divergențe de vederi, așteptăm numai momentul ca să vedem, care din aceștia a învias pe adversarul său.

Dovadă că astăzi acel „Monitor” se susține și de către „Timișana” dlui Mocsonyi, nu numai din „fondul comunelor”.

Acolo, unde bravul Ungurian, mult a muncit și ostenit, vedem că de dăbalați se răsfăț la razele lumii a căldurei acelu „Monitor”, care cinste nu face Bănăștenilor.

Agerul Mocsonyi, la ocasiunea lui Rotariu de director al „Timișana” prevăzută, cînd lui Pavel i-a zis: Morgen werden Sie ein Werkze Händen des Erzprister Patuci sein, că acest viclean de Patuci a învias Mocsonyi, spulberând tot ce un U cu Mocsonyi intenționaseră.

Astăzi, spiritul acelu „Monitor” ocupă loc de onoare pe masa „Timișana” domnește în „Timișana”, ergo liniștem afirmă, că acel „Monitor” nu e mai al dlui Gáll, ci și al Mocsonyi.

Panama oficiului de dare Arad la Curie.

Din Badapesta se telegrăfă că Curia a adus și ea ieri sentința afacerii panamene de la oficiul din Arad.

Curia a aprobat în înțeles sentința Tablei regești din mare.

În urma acesteia Bács are să fie robul temniței 8 ani din care i-se scotocesc însă ca în 4 a. i.

Pentru Scheinberger Mór de temniță, din cari 4 i-se implinîși.

Pentru Király Géza ear' pentru Czegléd Mihály ani de temniță i-se scotocesc deja prin închisoarea preventivă.

Tenner Rudolf are să-i și aci în olo pedeapsa de 1 an și în temniță; ear' ceilalți conducători: Bognár Pál, Prodánovits Kovács Pál și Bérczi Alajos achitați și prin sentința Curiei.

NOUTAȚI

Arad, 28 Martie

Lege sancționată. Foia oficială a curiei „Wiener Zeitung” în numărul publică sancționarea din partea Marșale Sale a reformei electorale vieneze.

Înmormîntarea lui Dumba. B. c., s'a făcut în Viena cu mare pompă înmormîntarea decedatului mecenat Dumba. Pe la orele 10 1/2 în piața Markt se adunase o enormă mulțime.

FOAIA TRIBUNEI POPORULUI*

Chindia.

Stau acum pe-o buturugă
Și mă uit prin văi,
Nu-i mai mult decît de-o fugă
Până-n deal; și parcă-i oaste
Cum se văd în sir pe coaste
Sutele de clăi.

Impregiurul meu învie
Toate câte sunt.
Ce de joc și veselie,
Cînd e soarele la toacă!
Eată-le, sărînd se joacă
Undele de vînt.

Una printre clăi s'ascunde;
Umblă pe furis,
După ea mai multe unde,
Fuge care mai de care,
Dar' cotînd, gonita sare
Repede'n tufș.

Toate'n cîmp acum s'adună
Crîngul răscolind,
Ear' frunzișul sună, sună,

Dar' pe cînd aleargă ceata,
Eat-o, din tufș șireata
Iese hohotînd.

Ies, cu capul dat pe spate,
Soațele-l spre văi;
Răsvrătesc întunecate
Brazdele de fîn, se'ncurcă
Printre spinii și earași urcă
Coasta printre clăi.

Și mereu așa colîndă
Dealurile 'ntregi,
Și'n sfîrșit, cînd e s'o prîndă,
Toate cad pe ea de-odată,
Din grămada 'ncăerată
Nu le mai alegi.

Multe guri acum se 'ngaimă,
Vălmîșag nespuz;
Paiele din cîmp de spaimă,
În vîrtej acolo prinse
Se rotesc și joacă 'mpinse
Se ridică 'n sus.

Liniștite 'n urmă toate
Tac și stau pe loc.
Nu știu, de-obosite poate,

Ori aleg prin Ugă-Bugă
După cine să mai fugă
Într'al dollea joc.

Că'n curînd încep să salte
Pe sub tei; și cern
Flori de tei din crîngi înalte.
Loc făcîndu-le să treacă,
Erbi și flori pe cîmp s'apleacă,
Spicele s'aștern.

Ear' din teiu privind la ele,
Ispitiți de joc,
Niște pui de rîndunele
Și-au uitat mîncarea 'n gură:
Jocul ăsta nu-l știură!
Cerule, fă loc!

Unu'ncepe-acum să-și bată
Aripele 'n vînt,
Eată-i toți acum deodată
Ciripînd în zări senine:
Ear' pe sus pe-acolo-i bine,
Nu ca pe pămînt!

Și se 'ncege-o veselie,
Toate sar mereu,
Flori și erburî în câmpie,

Vînt și flori și rîndunele
Veseli, de-aș pute cu ele
Măș juca și eu!

Gătul mierlele 'ntînsîndu'
Nici nu mai ajung
Să răsufe, — așa li e gînd
La ce vîd, la căte-ascultă,
Și 'n uimirea lor cea multă
Șueră 'ndelung

Veverița de mirare
Cînd e 'n vîrf de fag,
Cînd p'un ram, cînd p'alte
După-cum mai bun e locul
Printre crengi să vadă jocul
Cel așa de drag.

Eată-i epurî, nebunî,
Coarne 'n cap țî pun,
Stau în două labe unî,
Alții peste cap s'aruncă.
Sturzîi hohotesc pe luncă
Și de ris nebun

Pitpalacu'n grâu sughiș,
Ear' nepoșîi lui,
După mama cea pestriș,

public, între care erau: toți membrii mini-
sterului în frunte cu ministrul-prim
Törber; ministrul de externe com. I. G. G.
Houski, mulțime de reprezentanți a puterilor
străine aflați în Viena; n. I. și n. II. de
putăți; senatul orășenesc în frunte cu pre-
ședintele Lueger; un mare număr de aișo-
ari, ear' Majestatea Sa a fost reprezentat
prin principele Lichtenstein. Ceremonialul
unebrăl a fost săvârșit după rîtul ge. onen-
al de mai mulți membri din clerul gre-
cesc.

Deputați mireni la sinodul arhiepiscopial
Dessean. Deia scrutinul de Duminecă pentru
aleg. rile de deputați mireni la sinodul ar-
hiepiscopial cean so stie până acuma r-sultatul
următor: în cercul Sibulului sunt alți Pa-
rceni Cosna și I. A. de Prada; în cercul
Bălărește Petra Drăghicru și Dr. D. P. Bar-
bănuș; în cercul Târda Siviștun Moldovan
și Dr. Ioan Stroia; în cercul Sighșoarel
Dr. Liviu de Leményi și Ioan Baptist Bou.

Titlul Sf. Ierusalim după măritiș. Regele
Leopold al Belgiei, tata Stefaniei, s'instanțat
cortea vieneză, că fiica sa Stefania de
Belgia n-are să mai poarte n-î titlul
de alteță, nici cel de principesă regală a
Belgiei. După această dispozițiune a re-
gei belgiei primului maestru al curții vie-
neze va instanțat prin o circuiară pe toate
curțile și pe cele ale statei n. Prin
urmare, de aci încolo, foța arhiducesă
postumitoare de f. n. Stefania va să nu
mai aibă titlul de „arhiducesă”.

Baronul Dr. Florian Ziemalkowski,
ministru austriac, care singur dintre toți
ministrii austriaci a stat la putere timp de 15
ani, — a reposedat în Viena în vârstă de 88
ani. Decedatul bărbat de stat a fost fiul
unei sârbine bucatărese, și s'a bătut
căsătoarea de cea mai depăina încreștare a
proanei.

Rectificare. Adversărat, că în circuli s'a
în combinație în tractat Șirici al Rusiei
Șirici și A. Bofan, dar' atunci nu aviam
înștiințare despre hotărîrea conferenței in-
ternaționale în ziua trecută în Galsa.
Ne puse la vot secret — înțeleg că în
votări — s'a rostit cu majoritate abso-
lută pentru I. Grofșorean, care după multă
insistență a și primit. De fapt a fost și
Onor. Dr. George Popariș, pp. a. b.
Șirici. — În locul lui A. Bofan vine și
Grofșorean ca prin această rectificare.

Cum se „combate” în România. Se
că Duminecă după amiază partidul na-
țional liberal din România a ținut adunări
protestare în toate orașele țării.
Pentru a-i face pe cetățeni să n'asculte
de anul partidului liberal, „Evenimentul”, ziar
conservator, redigat de amicii d-lui Flava,
a publicat și el zile de a rândă în fruntea

Mai peștriți ca ea la penă,
Sprinteul fug prin bucuene
Doi-spre-zece pu'.

Și mereu se'ncege jocul,
Până pe'nșăcat —
Și e plin de riset locul,
Plin de cântec deal și vale
Că're-un nor drumetș pe cale,
Curios și el,

Să pe loc acolo'n naltul
Cerulei privind.
Pleacă apoi. Dar vine altul.
Nu știu ce gândește norul,
Dar' atotșpăntitorul
Soare'n cer zăbrind,

Ca un moș privind nepoșit
Zice: „Așa, băști!
Veseli și la joc cu toșii
Pentru asta-ni place mie
Truda mea de-o vechicie
Să tot nasc viefii!”

C. Coșbuc.

sa un apel, care începe astfel:

Cetățeni Colectiviștii nerusiați, cari
au creșt să introducă limba maghiară în
școlile române din Ardeal, în unire cu so-
cietățile coștănțiene, vă invită la o întrunire
de protestare etc. etc.

Citsem (în presa conservatoare) multe
rele despre partidul național liberal Cum și
ce fel „sau creșt să introducă limba ma-
ghiară în școlile române din Ardeal” n'au
auzit însă. Desigur, n'oi știu nici confrății
și n. I. Vorba era fusă, că p'ntre a „com-
bator” pe „colectiviștii”, ei țineau să spună
un lucru mare, tugoziter!... Și s'au ex-
ecutat Bravi luptător!

Un non prelat papal. Foile maghiare
regiștorează știrca, că canonicul ge. est.
Augustin Lauran de la O adea mare a fost
de cu două luni din partea P. p. și ea pre-
lat papal. Foile patriote s'au grăbit să
trătească la fel, pe dl. Lauran din inci-
dentul distincțiunii „meritului”.

Societatea academică „Junimea” din
Cernăuți în ședința plină a dintr-o
18 Februarie a. c. și-a ales comitetul
pentru al II-lea sesiune al anului admi-
nistrativ 1899/1900 în următorul mod: Pre-
ședinte: Teofil Tarnavski, stud. jur.; vice-
președinte: Oct. Polovinski Petrescu, stud.
jur.; secretar I.: George Bărtol, stud.
jur.; secretar II.: Orest Lupu, stud. fi;
cenzari: Eugen Ieșu, stud. jur.; controlor:
Mihail Bărtol, stud. jur.; bibliotecar: Du-
mătru Popescu, stud. jur.; econom: Simion
Șupu, stud. fi.

Proștirățile de pământ în țările co-
roanele ungare. La ordinea ministrului g.
din Ungaria s'a publicat o statistică as-
upra improprieții pământurilor în țările
coștănțiene. În Ungaria sunt cu totul
2,795,885 proprietăți de pământ. Numărul
de proprietari care au mai puțin de 1 ari-
centură, e de 4,447,088, de treze cart 62%
din proprietăți. Din numărul proprietăților
de un mătorul tablor: Sub 1 jugher sunt
294,415; de la 1 ju hjer: 268,474; de la 1—5
jughere: 718,769; de la 5—10 jug. 458,535;
de la 10—20 jug. 355,381; de la 20—50 jug.
205,181; de la 50—100 jug. 86,082; de la
100—200 jug. 10,275; de la 200—500 jug.
6,448; de la 500—1000 jug. sunt 3114;
peste 1000 jug. sunt 3768. În posesiunea
persoanelor moarte sunt 9534 proprietăți,
din care cele mai multe în Ardeal, și
cele mai esese în ținutul de dincoala de
Danăre.

Rugare către toți acei P. T. domni
și Onorate înștitate, cari vor binevoi să con-
surgă cu mărțosăsele lor contribuții la
repararea radicală a bisericii gr. or. române
din comuna Tăuș Secș, care înă în anul
trecut, în urmare unei teribile vijelii țără-
stăte s'a runat. După șteprob s'au năl,
care căzând pe caperis l-au nămăntat total,
ruinând și un zid al bisericii. La aceste
reparări radicale rezolvă-se o sumă con-
siderabilă de preste 3000 coroane, care
sumă credincioșii comunei T. Secș, în ur-
marea deplorabilei lor stări materiale, din
proștirile lor p. t. a. n. sunt în stare a o re-
cucina. Deci constrâns prin fatala sorție, sub-
scribitul comitet parochial apeluază la con-
cursul și la spriginul mărțimos al P. T.
domni și Onorateilor înștitate, spre a pute
realiza acel nobil scop de a repara sf. bi-
serică, în care totdeauna se vor înălța ru-
gămint fierbinți către Atotputernicul Dum-
nezeu pentru îndelunga sănătate, fericie și
prosperare a fiecărui mărțimos și nobil
contribuitor. T. Secș, la 1 Martie 1900. În
numele comitetului parochial: Demetriu Mo-
rariu, prot. și președ. com. parochial; Ilie
Adam, not. com. par.

Los von Rom. Din Graz se știe, că zi-
lele trecute prelatul is-a uit Freund, plebmul
orășenesc, a voit să țină în biserică o pred
de o publică înștitate înă lătrărupe cu stri-
gii de „Los von Rom!”. Demonștrantii s'u
des apel înștatea redacțiunii ziarului „Gra-
zer Tageblatt”, unde au continuat demon-
ștrăpura, ear' da sei la stația lui Iosif II.
de unde însă au fost împraștiate de poliție.

O comună păcătoasă. O întreagă serie
de cele mai negre păcate s'a descoperit zi-
lele trecute în comuna ungurească Nagy-
Körös: uciderea de copii în pânteculele ma-
re. La șfatul și cu ajutorul unei fete bă-
trânc, anume Gyulai Terka, o mulțime de
femei din comuna și cu știrca bă-
bașilor lor să de-a rindul au comis acest
răcit, c'ruia au căzut jertfe na n-amași sa-
fletele nevinovate, dar' chiar și mulțime de
mame ca femei tinere. Au fost arestate până
acum 14 femei și fete din comună și încă
alte 25 de casuri au fost denunțate autori-
tăților. Din acestea asemenea au fost găsite
13 femei vinovate de această crimă ori-
bilă.

Diplomat — „plietisitor”. Un cas
pe că de interesant, pe atât de curios se
vesteste din capitala Rusiei. Se știe un mare
ambasadorul Germaniei la St. Petersburg,
principele Radolin, s'a simțit greu ofensat
prin cuvintele marele ducă rus: Vladimir,
care la un bal a curții ar fi declarat unei
dame de onoare el curții, că „nu e m pe
lame m' plietisitor decât diplomatul ger-
man”. Pentru această ambasadorul ger-
man s'a plâns nu de mult marele ducă
Carlova, soției marele ducă. Aceasta însă,
deși e fiica marele principe de Mecklenburg,
s'a supărat de spusie ambasadorului și a
declarat, că dină n-are veește să fie primit
în Petșburg ca principesă germană și să
acolo deșna e exultiv mare ducășă rusă.
În urma acștiei ambasadorul s'a dus cu
păsoara la ministul de externe rusese
contele Muraviev, care a rugat șpol pe
marele ducă Vladimir să insiste pe lângă șol
să ca ea easta să spună ambasadorului ger-
man căteva cuvinte de mărțosie. Însă, ce s'
vezi? — Marele ducășă a declarat, că ea
nici într-un cas nu-și va cere iertare și că
va refusa ori ce visită, ce-și va face
ambasadorul german. În urma acșt
incident la curtea rusășca așa se știe,
că principele Radolin va părăsi oficial de
ambasador și se va depărta din capitala
Rusiei.

Protopop sincis. Din Ó Buda se te-
legăfășcă, că protopopul rom.-catolic Matoss
János din Băcs Sz.-Tamási Lunia te uia
s'a șpânzurat în casa parochială de acolo.
Principala hotărâre în p'ntre acștă moște
tragică a fost boala de nervi.

Printșorii gemeni. Nu e caș des
aceșta în familiile domnitoare. De acșdată
înă casul u cător se vesteste din Oldenberg,
unde marele principesă Elisabeta, Luat la
amezai a dat naștere duor gemeni, un
printșor și o mică principesă. Mama se știa
bice, dar' gemenii numai puțn au trăit
după naștere, murind pe rind amândoi.

Dărămarea murilor chinezi. În fine
s'a hotărî acum și cu șartea acștiei mi-
nisterului a lumii acștie. Muri chinezi, cari de
2000 de ani împraștășcu împirul chinez,
se vor dărma. Lungimea lor e de 2500
chilometri, înștimea de 60 urme, lățimea
la baș de 25, la partea superioară de 15
urme. Chinezii, cum se știe, ridică acșt
zid monstru în contra înștării Tătarilor, și
au lucrut la el 2 milioane de oameni. La
dărămarea lui încă vor trebui să fie foloșii
cam tot atăștia muncitorii.

Raportul anual al societății academice
române „Junimea” din Cernăuți, a apărut în
brosură pe al XXI. an administrativ, de la
27 Noembrie 1898 până la 27 Noembrie
1899.

Un dresor de căi care a stat în ser-
viciul mai multor case, la nobili din Un-
garia în această calitate, ocupându-se
exclusiv în decurs de peste 20 ani cu dres-
sajul căilor la călărit și trăsură — își caută
aplicație ca dresor de căi la vre-o curte bo-
ierășcă din România.

Doritorii a se adresa la George Borhe-
liu (de origine româna) în Temes Ujfalu (Un-
garia).

Posta redacției.
— Mai multora din protopopiatul Bo-
rosinesului: Protopopul D. Voasre n'are să
ingereze asupra parochiilor în ce privește
convocarea sinoadelor parochiale pentru ale-
gerea deputatilor mireni la Sinodul eparchial.
Parochiile din tract, cari au săvârșit acștă
alegere Dumineca trecută, au lucrut cor-
rect; ear' acștea, cari au amănăt o pe Du-
mineca viitoare, n'au comis nici o eroare

sau ilegalitate. Acesta e un drept al paro-
chiilor, independent de ingerența șfatul
tractului.

Avis.

Rugăm pe toți abon nștii noștri re-
stantieri să binevoi seă a'și achita de
urgență datoria ce au cătă

ADMINISTRAȚIE.

ULTIME ȘTIRI

Regele Carol în Academia română.

Foile ungurești publice din Bu-
careștii următoarea telegramă cu data
26 l. e.

Azi Regele Carol a deschis sesi-
unea ordinară din ștan a Academiei-
române. Regele, ca preșident de onoare
al Academiei, a ținut o vorbire, care a
fost primită cu mari ovabiuni din partea
Academiei. Cu acest prilegiu Regele
Carol a dăruiit Academiei un manu-
script de mare valoare. La această
ședință festivă a luat parte și moște-
nito ul de Tron, principele Ferdinand.

Rășboiul anglo-bur.

Londra, 27 l. e. Agentiei „Reuter”
i-se raportează din Barklyvest: O trupă
de 400 Buri din nou a ocupat orașelul
Ponkul și pe toți resculții din ținut i-a
conștrâns să se alătore eariști la Buri din
Transvaal.

Bruxella, 27 l. e. O deputați-
une compusa din persoane fruntașe
ale statului liber Oranje va sosi în
1-a Aprilie la Neapol, de unde va
pleca mai întâiu de-a dreptul la
Berlin, ear' de aci peste Arvers se va
duce la New-York. Se zice, că misi-
unea acștiei deputațiuni este: să
ofere Germaniei și Statelor-Unite, pro-
tectoratul a ura celor două republice
ale Burilor, dacă aceste puteri sunt
aplicate să scoată republicele bure de
sub suzeranitatea Englițerei.

Londra, 27 l. e. Armele depuse de
Buri prin generalul Clumens la Philipo-
polis în cea mai mare parte sunt bucați
rupte de arme vechi. Engliții sunt de
credință, că Buri au înșropat în pă-
mânt armele de sistem Mauser. Oficerul
prisonier Grobalaar ar fi declarat En-
gleziilor, că eucerirea statului Oranje
ar fi un mare pericol pentru Engliți,
deoare-ce acolo ar fi reșoale conti-
nue.

Londra, 27 l. e. Asociația Afri-
cand-eilor a ținut în Paarl o adunare,
în care oratorii au accentuat, că dacă
independința celor două republice ar
fi acum știrbită, nu vor trece nici 6
ani, până va erumpe un nou rășboiu.
Răpirea independinței republicelor ar fi
o mare și permanentă primejdie pentru
situația de mare putere a Englițerei.

Londra, 27 l. e. Ziarul „Daily-
News” i-se raportează cu data 25 l. e. din
Blomfontein:

„Generaliul French s'a întors la Blom-
fontein cu toată cavalerinea, țără ca să fi
înțrat în luptă cu Buri. În ținuturile, pe
unde a trecut cu trupele sale, m'ii mulți Buri
au depus armele.”

Londra, 27 l. e. Telegrama particu-
lare dan un tablou foarte trist pentru En-
glezi despre situația orașului Mafeking.
Una dintre acștea vestește că Buri bom-
bardează strașnic o așul. Perderile Engle-
zilor sunt considerabile.

Editor: Aurel Popovici Barciannu.
Red. responz.: Ioan Russu Șiriciannu.

Concurs de licitațiune minuendă.

In scopul renovării bis. gr. ort. române din COVASINȚ cu preliminarea sumei de 7752 cor. 92 fil. se publică termin de limitare ținând la 25 Martie (7 April) 1900 anteameaz la 11 oare in școala din Covăsinț.

Condițiunile de limitare planul și preliminarul de spese in oarele oficiöse se pot cere la oficiul parochial din loc.

Covăsinț la 13/26 Martie 1900.

NICOLAE COLF,
pres. com. paroch.

432 1—3

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul	— — — — —	cor. —.60 fil.
2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic in cause administrative. Prețul	— — — — —	„ 1.— ”
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul	— — — — —	„ 2.— ”
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul	— — — — —	„ —80 ”
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, prețul	— — — — —	„ 2.— ”
6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — prețul	— — — — —	„ 4.— ”
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor in Brașov. Prețul.	— — — — —	„ 2.50 ”
8.) „Răsboiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Răsboiului	— — — — —	„ 1.20 ”
Prețul „Coroanei“	— — — — —	„ 1.60 ”
9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula născ. Truția — prețul	— — — — —	„ 1.— ”
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul	— — — — —	„ 1.— ”
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul:	— — — — —	„ 3.60 ”
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț:	— — — — —	„ 1.60 ”
13.) „Cuvântări bisericești“ — traduse de Ioan Genț. Preț.	— — — — —	„ 5.— ”
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul. preț	— — — — —	„ 1.50 ”
15.) Instrucțiuni populare despre Datoriile și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul	— — — — —	„ 1.20 ”
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator in Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul in Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.		

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fileri spese postale.